

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет

Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПОРІВНЯЛЬНЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	293 Міжнародне право: Міжнародне право

Затверджено рішенням Ради з якості

Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

Стогова Ольга
Володимирівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Михайловська Євгенія
Володимирівна

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Міжнародне право	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Завгородня Владислава Миколаївна
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Ільченко Олександр Васильович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Порівняльне адміністративне право
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки
Розробник(и)	Михайловська Євгенія Володимирівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Міжнародне право"
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до теоретичної юриспруденції - КР, Порівняльне конституційне право - КР
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

формування у студентів системи спеціальних знань у галузі адміністративного права (щодо актуальних проблем національного і іноземного адміністративного права, функціонування публічної адміністрації в Україні та провідних країнах світу); узагальнення процесів розвитку адміністративних правовідносин і законодавства в контексті євроінтеграційних процесів, трансформацій публічного адміністрування в умовах повоєнного відновлення та реінтеграції тимчасово окупованих територій.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Порівняльне адміністративне право: поняття, джерела, принципи

Поняття адміністративного права та поняття порівняльного адміністративного права (порівняльне адміністративне право, як наука та навчальна дисципліна; предмет та завдання порівняльного адміністративного права). Принципи порівняльного адміністративного права та джерела порівняльного адміністративного права. Адміністративне право в правових системах сучасності (предмет та система адміністративного права в країнах континентальної правової сім'ї; предмет та система адміністративного права в країнах англо-американської правової сім'ї). Адміністративне право України: поняття, принципи, джерела.

Тема 2 Належне врядування як загальносвітова цінність

Сутність поняття «належного врядування» та концепція «належного врядування». Головні принципи належного врядування (відповідність, прозорість, залучення громадян, ефективність, підзвітність і забезпечення прав людини в економічній, соціальній та культурній сферах). Сучасний контекст розвитку концепції «належного врядування» в Україні та інших країнах. Інструменти забезпечення належного врядування. Роль міжнародних організацій у впровадженні стандартів належного врядування.

Тема 3 Публічна адміністрація як об'єкт адміністративно-правового регулювання

Поняття публічної адміністрації. Публічне адміністрування і державне управління. Система органів публічної адміністрації. Принципи організації і діяльності публічної адміністрації. Правовий статус та повноваження глав держав у сфері публічної адміністрації. Центральні органи публічної адміністрації: види і повноваження. Організація діяльності регіональних та місцевих адміністративних структур. Діяльність органів місцевого самоврядування за умови дії надзвичайних режимів. Особливості місцевого самоврядування на деокупованих територіях. Моделі місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.

Тема 4 Служба в органах публічної адміністрації

Публічна служба: поняття та сутність. Правове регулювання публічної служби. Моделі публічної служби. Класифікація моделей публічної служби. Особливості публічної служби в органах місцевого самоврядування. Права та обов'язки публічних службовців. Проходження публічної служби. Відповідальність публічних службовців. Етичні кодекси поведінки публічних службовців в зарубіжних країнах.

Тема 5 Форми публічного адміністрування. Адміністративні процедури

Поняття форм публічного адміністрування, їх ознаки та види. Правові і неправові форми публічного адміністрування. Адміністративні акти: поняття, види та їх загально-порівняльна характеристика. Адміністративні договори. Адміністративний розсуд. Поняття і види адміністративних процедур в Україні та зарубіжних країнах.

Тема 6 Контроль за публічною адміністрацією. Адміністративні послуги

Контроль за публічною адміністрацією: поняття та сутність. Види контролю за публічною адміністрацією та їх загальна характеристика. Форми контролю глав держав. Форми парламентського контролю. Внутрішній адміністративний контроль, його види та сутність. Судовий контроль за публічною адміністрацією. Контроль громадськості. Поняття адміністративна послуга. Ознаки адміністративних послуг. Класифікація адміністративних послуг. Стандарти надання адміністративних послуг. Організаційне забезпечення надання адміністративних послуг. Міжнародний досвід організації надання адміністративних послуг.

Тема 7 Правове регулювання адміністративно-деліктних відносин

Поняття адміністративної відповідальності та особливості адміністративної відповідальності (норми, що встановлюють адміністративну відповідальність). Принципи адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Проблеми порівняльно-правового вивчення адміністративно-деліктних відносин. Підходи до встановлення відповідальності за правопорушення в сфері державного управління, забезпечення громадського порядку, прав і свобод громадян у праві зарубіжних країн.

Тема 8 Адміністративне право Великої Британії

Поняття та сутність адміністративного права Великої Британії. Джерела адміністративного права Великої Британії. Місце органів виконавчої влади в системі державного апарату. Система органів виконавчої влади. Центральні органи публічної адміністрації та їх правове становище. Регіональна адміністрація та її правовий статус. Цивільна служба: поняття та види. Правове регулювання цивільної служби. Основні права та обов'язки цивільних службовців. Контроль за діяльністю адміністративних органів: його сутність та види. Поняття та ознаки адміністративної юстиції.

Тема 9 Адміністративне право Сполучених Штатів Америки

Поняття адміністративного права США. Поняття джерела адміністративного права. Система та види джерел адміністративного права. Організація адміністрації США. Федеральні адміністративні установи. Адміністративні установи штатів. Публічна служба: поняття та види. Класифікація цивільних службовців. Права та обов'язки цивільних службовців. Діяльність адміністративних установ США. Адміністративна процедура. Контроль судів над адміністрацією. Види судового контролю.

Тема 10 Адміністративне право Федеративної Республіки Німеччини

Поняття адміністративного права ФРН. Предмет адміністративного права ФРН. Система адміністративного права. Поняття та система джерел адміністративного права. Поняття та види публічного управління. Структура федерального управління. Адміністративні процедури. Поняття та види форм адміністративної діяльності. Поняття адміністративних актів. Класифікація адміністративних актів. Публічно-правовий договір. Публічна служба: поняття, види та принципи. Правове регулювання публічної служби. Види державних службовців. Права і обов'язки державних службовців. Контроль за адміністрацією: поняття та сутність. Форми та види контролю за адміністрацією. Адміністративна юстиція. Судовий контроль.

<p>Тема 11 Адміністративне право Франції</p> <p>Поняття адміністративного права Франції. Предмет та джерела адміністративного права. Поняття та ознаки публічної адміністрації. Система державної адміністрації Франції. Центральна адміністрація та її правовий статус. Система місцевих органів державної адміністрації. Повноваження місцевих органів державної адміністрації. Поняття та ознаки публічної служби. Правовий статус державного службовця. Кар'єра державного службовця. Контроль за діяльністю публічної адміністрації: сутність та види. Форми адміністративного контролю. Судовий контроль за публічною адміністрацією. Адміністративна юстиція у Франції: сутність та система органів.</p>
<p>Тема 12 Європейський адміністративний простір та адміністративне право Балтійських країн</p> <p>Європейський адміністративний простір: поняття та еволюція. Цінності і принципи Європейського адміністративного простору. Реалізація принципів Європейського адміністративного простору в державах-членах ЄС. Адміністративне право Литви. Адміністративне право Латвії. Адміністративне право Естонії. Перспективи інтеграції України до Європейського адміністративного простору і виклики повоєнного відновлення.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	здійснювати порівняльний аналіз норм і інститутів адміністративного права, тлумачити чинне адміністративне законодавство України та зарубіжних країн, правильно застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну позицію щодо прийнятого рішення
РН2	збирати, узагальнювати та аналізувати інформацію і давати правову оцінку факторам, що обумовлюють реформування публічної адміністрації в Україні
РН3	розуміти сучасні європейські стандарти діяльності органів публічної адміністрації, а також основні матеріальні та процедурні принципи Європейського адміністративного простору, їх значення для удосконалення правотворчої та правозастосовчої діяльності публічної адміністрації в Україні.
РН4	розуміти сутність викликів адміністративно-правового забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій, вирішувати практичні завдання, діючи у цьому контексті
РН5	визначати проблеми правового регулювання адміністративних правовідносин, вирішувати питання захисту прав суб'єктів адміністративних правовідносин, діючи на основі етичних міркувань та дотримуючись принципу верховенства права

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 293 Міжнародне право:

ПР3	Знати та розуміти сутність й зміст міжнародного публічного і міжнародного приватного права; права Європейського Союзу; національного права, основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування міжнародної і національної правових систем.
-----	---

ПР5	Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, тлумачити іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.
ПР7	Використовувати практику Європейського суду з прав людини, інших міжнародних судових та арбітражних органів, теоретичні знання з міжнародного і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захист інтересів клієнта та в інших професійних цілях.
ПР12	Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного, національного права та порівняльного правознавства, перехідного правосуддя, правових аспектів повоєнного врегулювання і реінтеграції тимчасово окупованих територій.
ПР16	Демонструвати високий рівень правосвідомості і правової культури, усвідомлювати власну відповідальність за наслідки юридично значущих дій і рішень для окремих індивідів, суспільства і держави.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.
СН2	Здатність застосовувати нормативні положення і доктрини міжнародного публічного, міжнародного приватного, європейського, національного та іноземного права, здійснювати на їх основі аналіз та кваліфікацію правових явищ.
СН3	Здатність застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі, розуміти концепцію і використовувати інструментарій перехідного правосуддя в контексті повоєнного врегулювання та реінтеграції тимчасово окупованих територій України.
СН4	Здатність розуміти теоретичні і практичні аспекти порівняльного правознавства, аналізувати зміст національних правових інститутів у порівняльно-правовому контексті.
СН5	Здатність дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, враховувати фундаментальні особливості культури, цінностей та правових традицій іноземних держав.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Порівняльне адміністративне право: поняття, джерела, принципи

Лк1 "Порівняльне адміністративне право: поняття, джерела, принципи" (денна)

Поняття адміністративного права та поняття порівняльного адміністративного права (порівняльне адміністративне право, як наука та навчальна дисципліна; предмет та завдання порівняльного адміністративного права). Принципи порівняльного адміністративного права та джерела порівняльного адміністративного права. Адміністративне право в правових системах сучасності (предмет та система адміністративного права в країнах континентальної правової сім'ї; предмет та система адміністративного права в країнах англо-американської правової сім'ї). Адміністративне право України: поняття, принципи, джерела.

Пр1 "Порівняльне адміністративне право: поняття, джерела, принципи" (денна)

Поняття адміністративного права та поняття порівняльного адміністративного права (порівняльне адміністративне право, як наука та навчальна дисципліна; предмет та завдання порівняльного адміністративного права). Принципи порівняльного адміністративного права та джерела порівняльного адміністративного права. Адміністративне право в правових системах сучасності (предмет та система адміністративного права в країнах континентальної правової сім'ї; предмет та система адміністративного права в країнах англо-американської правової сім'ї). Адміністративне право України: поняття, принципи, джерела.

Тема 2. Належне врядування як загальносвітова цінність

Лк2 "Належне врядування як загальносвітова цінність" (денна)

Сутність поняття «належного врядування» та концепція «належного врядування». Головні принципи належного врядування (відповідність, прозорість, залучення громадян, ефективність, підзвітність і забезпечення прав людини в економічній, соціальній та культурній сферах). Сучасний контекст розвитку концепції «належного врядування» в Україні та інших країнах. Інструменти забезпечення належного врядування. Роль міжнародних організацій у впровадженні стандартів належного врядування.

Пр2 "Належне врядування як загальносвітова цінність" (денна)

Сутність поняття «належного врядування» та концепція «належного врядування». Головні принципи належного врядування (відповідність, прозорість, залучення громадян, ефективність, підзвітність і забезпечення прав людини в економічній, соціальній та культурній сферах). Сучасний контекст розвитку концепції «належного врядування» в Україні та інших країнах. Інструменти забезпечення належного врядування. Роль міжнародних організацій у впровадженні стандартів належного врядування.

Тема 3. Публічна адміністрація як об'єкт адміністративно-правового регулювання

Лк3 "Публічна адміністрація як об'єкт адміністративно-правового регулювання" (денна)

Поняття публічної адміністрації. Публічне адміністрування і державне управління. Система органів публічної адміністрації. Принципи організації і діяльності публічної адміністрації. Правовий статус та повноваження глав держав у сфері публічної адміністрації. Центральні органи публічної адміністрації: види і повноваження. Організація діяльності регіональних та місцевих адміністративних структур. Діяльність органів місцевого самоврядування за умови дії надзвичайних режимів. Особливості місцевого самоврядування на деокупованих територіях. Моделі місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.

Пр3 "Публічна адміністрація як об'єкт адміністративно-правового регулювання" (денна)
Поняття публічної адміністрації. Публічне адміністрування і державне управління. Система органів публічної адміністрації. Принципи організації і діяльності публічної адміністрації. Правовий статус та повноваження глав держав у сфері публічної адміністрації. Центральні органи публічної адміністрації: види і повноваження. Організація діяльності регіональних та місцевих адміністративних структур. Діяльність органів місцевого самоврядування за умови дії надзвичайних режимів. Особливості місцевого самоврядування на деокупованих територіях. Моделі місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.

Тема 4. Служба в органах публічної адміністрації

Лк4 "Служба в органах публічної адміністрації" (денна)

Публічна служба: поняття та сутність. Правове регулювання публічної служби. Моделі публічної служби. Класифікація моделей публічної служби. Особливості публічної служби в органах місцевого самоврядування. Права та обов'язки публічних службовців. Проходження публічної служби. Відповідальність публічних службовців. Етичні кодекси поведінки публічних службовців в зарубіжних країнах.

Пр4 "Служба в органах публічної адміністрації" (денна)

Публічна служба: поняття та сутність. Правове регулювання публічної служби. Моделі публічної служби. Класифікація моделей публічної служби. Особливості публічної служби в органах місцевого самоврядування. Права та обов'язки публічних службовців. Проходження публічної служби. Відповідальність публічних службовців. Етичні кодекси поведінки публічних службовців в зарубіжних країнах.

Тема 5. Форми публічного адміністрування. Адміністративні процедури

Лк5 "Форми публічного адміністрування. Адміністративні процедури" (денна)

Поняття форм публічного адміністрування, їх ознаки та види. Правові і неправові форми публічного адміністрування. Адміністративні акти: поняття, види та їх загально-порівняльна характеристика. Адміністративні договори. Адміністративний розсуд. Поняття і види адміністративних процедур в Україні та зарубіжних країнах.

Пр5 "Форми публічного адміністрування. Адміністративні процедури" (денна)

Поняття форм публічного адміністрування, їх ознаки та види. Правові і неправові форми публічного адміністрування. Адміністративні акти: поняття, види та їх загально-порівняльна характеристика. Адміністративні договори. Адміністративний розсуд. Поняття і види адміністративних процедур в Україні та зарубіжних країнах.

Тема 6. Контроль за публічною адміністрацією. Адміністративні послуги

Лк6 "Контроль за публічною адміністрацією. Адміністративні послуги" (денна)

Контроль за публічною адміністрацією: поняття та сутність. Види контролю за публічною адміністрацією та їх загальна характеристика. Форми контролю глав держав. Форми парламентського контролю. Внутрішній адміністративний контроль, його види та сутність. Судовий контроль за публічною адміністрацією. Контроль громадськості. Поняття адміністративна послуга. Ознаки адміністративних послуг. Класифікація адміністративних послуг. Стандарти надання адміністративних послуг. Організаційне забезпечення надання адміністративних послуг. Міжнародний досвід організації надання адміністративних послуг.

Пр6 "Контроль за публічною адміністрацією. Адміністративні послуги" (денна)

Контроль за публічною адміністрацією: поняття та сутність. Види контролю за публічною адміністрацією та їх загальна характеристика. Форми контролю глав держав. Форми парламентського контролю. Внутрішній адміністративний контроль, його види та сутність. Судовий контроль за публічною адміністрацією. Контроль громадськості. Поняття адміністративна послуга. Ознаки адміністративних послуг. Класифікація адміністративних послуг. Стандарти надання адміністративних послуг. Організаційне забезпечення надання адміністративних послуг. Міжнародний досвід організації надання адміністративних послуг.

Тема 7. Правове регулювання адміністративно-деліктних відносин

Лк7 "Правове регулювання адміністративно-деліктних відносин" (денна)

Поняття адміністративної відповідальності та особливості адміністративної відповідальності (норми, що встановлюють адміністративну відповідальність). Принципи адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Проблеми порівняльно-правового вивчення адміністративно-деліктних відносин. Підходи до встановлення відповідальності за правопорушення в сфері державного управління, забезпечення громадського порядку, прав і свобод громадян у праві зарубіжних країн.

Пр7 "Правове регулювання адміністративно-деліктних відносин" (денна)

Поняття адміністративної відповідальності та особливості адміністративної відповідальності (норми, що встановлюють адміністративну відповідальність). Принципи адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Проблеми порівняльно-правового вивчення адміністративно-деліктних відносин. Підходи до встановлення відповідальності за правопорушення в сфері державного управління, забезпечення громадського порядку, прав і свобод громадян у праві зарубіжних країн.

Тема 8. Адміністративне право Великої Британії

Лк8 "Адміністративне право Великої Британії" (денна)

Поняття та сутність адміністративного права Великої Британії. Джерела адміністративного права Великої Британії. Місце органів виконавчої влади в системі державного апарату. Система органів виконавчої влади. Центральні органи публічної адміністрації та їх правове становище. Регіональна адміністрація та її правовий статус. Цивільна служба: поняття та види. Правове регулювання цивільної служби. Основні права та обов'язки цивільних службовців. Контроль за діяльністю адміністративних органів: його сутність та види. Поняття та ознаки адміністративної юстиції.

Пр8 "Адміністративне право Великої Британії" (денна)

Поняття та сутність адміністративного права Великої Британії. Джерела адміністративного права Великої Британії. Місце органів виконавчої влади в системі державного апарату. Система органів виконавчої влади. Центральні органи публічної адміністрації та їх правове становище. Регіональна адміністрація та її правовий статус. Цивільна служба: поняття та види. Правове регулювання цивільної служби. Основні права та обов'язки цивільних службовців. Контроль за діяльністю адміністративних органів: його сутність та види. Поняття та ознаки адміністративної юстиції.

Тема 9. Адміністративне право Сполучених Штатів Америки

Лк9 "Адміністративне право Сполучених Штатів Америки" (денна)

Поняття адміністративного права США. Поняття джерела адміністративного права. Система та види джерел адміністративного права. Організація адміністрації США. Федеральні адміністративні установи. Адміністративні установи штатів. Публічна служба: поняття та види. Класифікація цивільних службовців. Права та обов'язки цивільних службовців. Діяльність адміністративних установ США. Адміністративна процедура. Контроль судів над адміністрацією. Види судового контролю.

Пр9 "Адміністративне право Сполучених Штатів Америки" (денна)

Поняття адміністративного права США. Поняття джерела адміністративного права. Система та види джерел адміністративного права. Організація адміністрації США. Федеральні адміністративні установи. Адміністративні установи штатів. Публічна служба: поняття та види. Класифікація цивільних службовців. Права та обов'язки цивільних службовців. Діяльність адміністративних установ США. Адміністративна процедура. Контроль судів над адміністрацією. Види судового контролю.

Тема 10. Адміністративне право Федеративної Республіки Німеччини

Лк10 "Адміністративне право Федеративної Республіки Німеччини" (денна)

Поняття адміністративного права ФРН. Предмет адміністративного права ФРН. Система адміністративного права. Поняття та система джерел адміністративного права. Поняття та види публічного управління. Структура федерального управління. Адміністративні процедури. Поняття та види форм адміністративної діяльності. Поняття адміністративних актів. Класифікація адміністративних актів. Публічно-правовий договір. Публічна служба: поняття, види та принципи. Правове регулювання публічної служби. Види державних службовців. Права і обов'язки державних службовців. Контроль за адміністрацією: поняття та сутність. Форми та види контролю за адміністрацією. Адміністративна юстиція. Судовий контроль.

Пр10 "Адміністративне право Федеративної Республіки Німеччини" (денна)

Поняття адміністративного права ФРН. Предмет адміністративного права ФРН. Система адміністративного права. Поняття та система джерел адміністративного права. Поняття та види публічного управління. Структура федерального управління. Адміністративні процедури. Поняття та види форм адміністративної діяльності. Поняття адміністративних актів. Класифікація адміністративних актів. Публічно-правовий договір. Публічна служба: поняття, види та принципи. Правове регулювання публічної служби. Види державних службовців. Права і обов'язки державних службовців. Контроль за адміністрацією: поняття та сутність. Форми та види контролю за адміністрацією. Адміністративна юстиція. Судовий контроль.

Тема 11. Адміністративне право Франції

Лк11 "Адміністративне право Франції" (денна)

Поняття адміністративного права Франції. Предмет та джерела адміністративного права. Поняття та ознаки публічної адміністрації. Система державної адміністрації Франції. Центральна адміністрація та її правовий статус. Система місцевих органів державної адміністрації. Повноваження місцевих органів державної адміністрації. Поняття та ознаки публічної служби. Правовий статус державного службовця. Кар'єра державного службовця. Контроль за діяльністю публічної адміністрації: сутність та види. Форми адміністративного контролю. Судовий контроль за публічною адміністрацією. Адміністративна юстиція у Франції: сутність та система органів.

Пр11 "Адміністративне право Франції" (денна)

Поняття адміністративного права Франції. Предмет та джерела адміністративного права. Поняття та ознаки публічної адміністрації. Система державної адміністрації Франції. Центральна адміністрація та її правовий статус. Система місцевих органів державної адміністрації. Повноваження місцевих органів державної адміністрації. Поняття та ознаки публічної служби. Правовий статус державного службовця. Кар'єра державного службовця. Контроль за діяльністю публічної адміністрації: сутність та види. Форми адміністративного контролю. Судовий контроль за публічною адміністрацією. Адміністративна юстиція у Франції: сутність та система органів.

Тема 12. Європейський адміністративний простір та адміністративне право Балтійських країн

Лк12 "Європейський адміністративний простір та адміністративне право Балтійських країн" (денна)

Європейський адміністративний простір: поняття та еволюція. Цінності і принципи Європейського адміністративного простору. Реалізація принципів Європейського адміністративного простору в державах-членах ЄС. Адміністративне право Литви. Адміністративне право Латвії. Адміністративне право Естонії. Перспективи інтеграції України до Європейського адміністративного простору і виклики повоєнного відновлення.

Пр12 "Європейський адміністративний простір та адміністративне право Балтійських країн" (денна)

Європейський адміністративний простір: поняття та еволюція. Цінності і принципи Європейського адміністративного простору. Реалізація принципів Європейського адміністративного простору в державах-членах ЄС. Адміністративне право Литви. Адміністративне право Латвії. Адміністративне право Естонії. Перспективи інтеграції України до Європейського адміністративного простору і виклики повоєнного відновлення.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Проблемне навчання
МН4	Самостійне навчання

Лекції формують здатність здійснювати порівняльний аналіз норм і інститутів адміністративного права, тлумачити чинне адміністративне законодавство України та зарубіжних країн (РН1,РН2,РН3, РН4, РН5), що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти. Практикоорієнтоване навчання (виконання практичних завдань, підготовка есе, розв'язання кейсів) забезпечує здатність усвідомлювати проблеми правового регулювання адміністративних правовідносин, формує вміння тлумачити і застосовувати норми адміністративного права, відстоювати власну позицію та обґрунтовувати її з використанням положень чинного законодавства і судової практики (РН1,РН2,РН3, РН4, РН5). Проблемне навчання та самостійне навчання сприяють кращому засвоєнню теоретичного матеріалу та розумінню його релевантності до практичних ситуацій, формують навички : роботи в команді, виявляти лідерські якості, визначати пріоритетні цілі, планувати індивідуальну роботу (РН1,РН2,РН3, РН4, РН5).

Загальними компетентностями (soft skills), що формуються в навчальній дисципліні, є: комунікабельність; лідерство; здатність брати на себе відповідальність і працювати в команді; здатність логічно і системно мислити, генерувати нові ідеї; креативність (МН1-МН4, НД1-НД4). Навички комунікації формують: навчальні дискусії та взаємооцінювання (peer assessment).

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Лекції-дискусії
НД2	Виконання практичних завдань
НД3	Підготовка та презентація доповіді
НД4	Підготовка до проміжного та підсумкового контролю

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Навчальні дискусії	На заняттях спілкування у формі дискусії, обговорення проблемних питань теми	Відповідно до розкладу занять	Аналіз відповідей викладачем
МФО2 Взаємооцінювання (peer assessment)	Відповіді студента на запитання одногрупників. Оцінювання одногрупниками відповідей студентів	Відповідно до розкладу занять	Аналіз відповідей викладачем
МФО3 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Опитування викладача по кожній темі за дискусійними питаннями та питаннями до практичних занять	Відповідно до розкладу занять	Коментар викладача, відповіді студентів
МФО4 Надання зворотного зв'язку про результати перевірки навчальних досягнень здобувачів за матеріалом, що вивчається	Оцінювання викладачем виконаного письмового практичного завдання студентів за темою практичного заняття. Перевірка виконаного комплексного завдання до проміжного модульного контролю (атестації) та підсумкового контролю.	Відповідно до розкладу занять	Оцінювання та коментар викладача, для кожного студента в індивідуальному порядку

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок

МСО1 Оцінювання письмових робіт	Оцінювання викладачем виконаних письмових робіт студентів (есе, звітів за результатами виконання практичних завдань та кейсів) за темами практичних занять.	Відповідно до розкладу занять	Оцінювання та коментар викладача, для кожного студента в індивідуальному порядку.
МСО2 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)	В межах тем навчального курсу студент самостійно готує доповідь із презентацією та публічно захищає її. Або студент може прийняти участь у науковій роботі, підготовці 1 наукового звіту (тези або статті), без публічного захисту.	Протягом семестру	Оцінювання та коментар викладача, для кожного студента в індивідуальному порядку. Одногрупники коментують, задають запитання та взаємооцінюють роботи один одного, викладач аналізує доповідь. Науковий звіт (теза або стаття), оцінюється в індивідуальному порядку викладачем.
МСО3 Проміжний модульний контроль у формі контрольної роботи	Контрольна робота, що передбачає самостійне розв'язання студентами завдань практичного кейсу. Перевірка виконаної контрольної роботи (практичного кейсу) для проміжного модульного контролю (атестації).	Відповідно до розкладу занять (9 тиждень)	Оцінювання та коментар викладача, для кожного студента в індивідуальному порядку.
МСО4 Підсумковий комплексний модульний контроль	Підсумковий комплексний модульний контроль проводиться у письмовій формі або з використанням тестових технологій за темами всього навчального курсу. Перевірка виконаного завдання до підсумкового комплексного модульного контролю.	Відповідно до розкладу занять (17 тиждень)	Оцінювання та коментар викладача, для кожного студента в індивідуальному порядку.

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
3 семестр		100 балів		
МСО1. Оцінювання письмових робіт		24		
	12x2	24	12	Ні
МСО2. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		16		

		16	10	Ні
МСО3. Проміжний модульний контроль у формі контрольної роботи		20		
		20	10	Ні
МСО4. Підсумковий комплексний модульний контроль		40		
		40	28	Ні

Форма підсумкового контролю – диференційований залік (3 семестр), що проводиться у письмовій формі або з використанням тестових технологій за темами всього навчального курсу. Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, що формують оцінку. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни за всіма видами робіт результат не може бути менше 60 балів. В рамках вивчення дисципліни існує можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджується відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), який дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної освіти.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН4	Телекомунікаційні мережі

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Адміністративне право України (загальна частина): навч. посіб. / О. І. Остапенко, М. В. Ковалів, С. С. Єсімов та ін. 2-ге вид., доп. Львів: СПОЛОМ, 2021. 616 с.
2	Адміністративне право України: підруч. / Галуцько В. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
3	Methodology and science foundation of modern jurisprudence: collective monograph / Bortnyak V., Bortnyak K., Khutoryni B., etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2020. 264 p. DOI: 10.46299/isg.2020.MONO.LEGAL.I.

4	Serbyn R., Zelenko I., Kiselyova E., Voloshyna M., Mykhaylovska Ye. (2020) Administrative and Legal Mechanism for Ensuring the Rights of Civil Servants in Ukraine and the Developed Countries of the World. Cuestiones Politicas (Derecho Publico). Venezuela, Vol. 37, Nm. 65. P. 230–247. DOI: https://doi.org/10.46398/cuestpol.3865.18 .
Допоміжна література	
1	Bignami F. Comparative Administrative Law. In: The Cambridge Companion to Comparative Law. Pp. 145-170. URL: https://scholarship.law.gwu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1158&context=faculty_publications
2	Адміністративне право зарубіжних країн : курс лекцій / О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, О. Є. Користін та ін.; за ред. О. В. Кузьменко. К. : Юрінком Інтер, 2014. 528 с
3	Панкевич О. З. Державне право зарубіжних держав: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 260 с.
4	Benjamin M. Chen & Zhiyu Li, Explaining Comparative Administrative Law: The Standing of Positive Political Theory, 25 Wash. L. Rev. 87. URL: https://digitalcommons.law.uw.edu/wilj/vol25/iss1/5
5	Kusiak-Winter R. (2017) The Evolution of Comparative Administrative Law Studies. Wroclaw Review of Law, Administration & Economics. Vol 7:1. Pp. 5-19.
6	Duncan D. (2013) Administrative Law in an Interconnected World: Where to from here? AIAL 2013 National Conference, Canberra 19 July 2013. URL: https://www.aat.gov.au/AAT/media/AAT/Files/Speeches%20and%20Papers/AIALPaper19July2013.pdf
7	Zavhorodnia V. (2014) European administrative space and its impact on the national legal system: a view from Ukraine. The Central European Journal of Social Science and Humanities. Studia z zakresu nauk prawnoustrojowych. Miscellanea 4. 117-136.
8	Адміністративне право [Електронний ресурс] : навч. посіб. / З. Г. Гонтар, М. Я. Купчак, А. І. Харчук. Львів : СПОЛОМ, 2019. 172 с.
9	Адміністративне право та процес [Електронний ресурс]: конспект лекцій / Г. В. Музиченко. Одеса : Ун-т Ушинського, 2020. 366 с.
10	Kobzeva T., Mykhailovska Ye. Official career in the state administration system in the conditions of the state service reform in accordance with the European Union requirements. Legea Si Viata. Republica Moldova, 2018. № 7/2, vol. 319. P. 47–51.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	http://kmu.gov.ua - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
2	http://www.osvita.org.ua/ - Освітній портал
3	http://studrada.com.ua/libonline - Центральний юридичний портал України
4	http://pravoua.com.ua/ - Сайт журналу «Право України»

5	http://www.ligazakon.ua/ - Головний правовий портал України
6	http://portal.rada.gov.ua - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Порівняльне адміністративне право»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 293 Міжнародне право: Міжнародне право Рік навчання 2023 Семестр 3 семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Михайловська Євгенія Володимирівна
Контактна інформація викладача	Електронна пошта (E-mail) ye.mykhailovska@yur.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	Вівторок 11:30-12:30, кабінет К3-406 або К3-201.
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Сервіси дистанційного навчання на платформі Google. https://meet.google.com/foc-ucvc-sgq
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/8167707a94e7dde422f5d401ea0df16a3092251
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	Особистий кабінет СумДУ Електронна пошта (E-mail) ye.mykhailovska@yur.sumdu.edu.ua Контактна група з дисципліни «Порівняльне адміністративне право» в Telegram

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням

підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перекладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни дозволено для усіх завдань або їх частин. Факт використання інструментів штучного інтелекту обов'язково зазначається у завданні.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі).

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перекладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного, як правило, одноразово. При виконанні всіх запланованих видів авчальної роботи і незадовільній підсумковій оцінці з модульного циклу рейтингові бали студентові нараховуються. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються (студент має право підвищити рейтинговий бал на заході підсумкового семестрового контролю).Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, що формують оцінку. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни за всіма видами робіт результат не може бути менше 60 балів. Форма підсумкового контролю – диференційований залік (3 семестр), що проводиться у письмовій формі або з використанням тестових технологій за темами всього навчального курсу. В рамках вивчення дисципліни існує можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджується відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), який дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної освіти.

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Для спеціальності 293 Міжнародне право:

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР3	РН1	Лк1-Лк12, Пр1-Пр12	НД1, НД2, НД4	МН1, МН2, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО3, МСО1, МСО4
ПР5	РН2	Лк1-Лк12, Пр1-Пр12	НД1, НД2, НД3, НД4	МН1, МН2, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО3, МСО1, МСО2, МСО4
ПР7	РН3	Лк1-Лк12, Пр1-Пр12	НД1, НД3, НД4	МН1, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО3, МСО2, МСО4
ПР12	РН4	Лк1-Лк7, Лк12, Пр1-Пр7, Пр12	НД1, НД2, НД3, НД4	МН1, МН2, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО3, МСО1, МСО2, МСО4
ПР16	РН5	Лк1-Лк12, Пр1-Пр12	НД1, НД2, НД3, НД4	МН1, МН2, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО3, МСО1, МСО2, МСО4